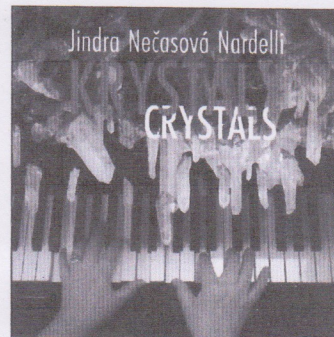

JNN 60 001

Jindra Nečasová Nardelli:
Krystaly (portrét skladatelky)

O'Great Spirit (Hana Žvachtová – soprán, Martina Pokorná – varhany); Krystaly (Tomáš Víšek – klavír); Reliéfy (Vladislav Borovka – hobo); Vesmírné katedrály (Tomáš Víšek – klavír); Hlas ticha (Iva Butler, Mark But-

ler – housle); Lekníny (Jindra Nečasová Nardelli, Tomáš Víšek – čtyřruční klavír); Karty (Trio continuo: Jana Bošková – flétna, Eva Doušová – klavír, Hanuš Axmann – basklarinet); Tchaslav I. (Eduard Bayer – housle, Marek Šedivý – klavír); Pearl River (Jindra Nečasová Nardelli – klavír) Nahráno v kostele sv. Petra a Pavla v Soběslavi (1), ZUŠ Sedlčany (2, 6, 11–13), nahrávacím studiu Konzervatoře Jana Deyla (3–5), St. Edmund's School, Canterbury, United Kingdom (7–10), na Hudební a taneční fakultě v Praze (14–16, 17), na Pražské konzervatoři v Malém sále (18), hudební režie Jiří Churáček, Paul Barton Hodges, Zdeněk Zahradník, zvuková režie Jiří Churáček, editor Jindra Nečasová. Vydáno 2019, 1 CD. Celkový čas 76:05

✎ Jiří Bezděk

Jindra Nečasová Nardelli je známa širokému spektru posluchačů jako autorka sdělné, avšak soudobými prostředky koncipované hudby. Tento přístup k tvorbě jí umožnil se úspěšně etablovat v zahraničí, své vydavatele našla pak především v USA (Alliance Publications, Inc. Sinsinawa, Wisconsin a National Music, Glendale, California). U nás právě vyšlo její první profilové CD, i když její nahrávky se objevily ve světě podstatně dříve.

Zaposloucháme-li se do skladeb, které tento disk obsahuje, oceníme nejen jejich prvotřídní provedení, ale i vyváženost a komunikativnost autorčiny kompoziční řeči. Ne každý skla-

HUDEBNÍ ROZHLEDY

číslo 04 / 2020 / ročník 73

Měsíčník pro hudební kulturu

datel disponuje tak vznešeným využitím konsonancí. Tonální úseky zde nejsou opotřebovány, ale přicházejí naopak jako nositelé očištné zvukové lázně. Autorka si je této silné stránky své tvorby vědoma, a nebojí se tedy partii tonálními mírnit tvrdost dopadu těch atonálních i jejich souzvukových disonancí. Také sféra soudobé akordiky a melodiky v zařazených skladbách je výsledkem přísné tvůrčí revize; celý zvukový svět na disku pak i z instrumentačního hlediska lze bez okolků zařadit do nejušlechtilější – elitní linie české moderní vážné hudby. Některé kompozice z profilového disku jdou více vstříc pozitivnímu posluchačskému přijetí, jiné méně. To je věc přirozená. Vždy se zde však setkáme s propracovanou nosnou melodikou, harmonií, kinetikou, instrumentací i formou. Vše dohromady pak dělá z každé kompozice tvůrčí čin hodný naší pozornosti.

I když jsou využity ve skladbách pestré instrumentační kombinace, nejvíce mne zaujaly *Reliéfy* pro sólový hoboj. Široká kompozice těžší z židovských intonací, které jsou usazeny svěží rytmikou do přehledného tektonického rámce. Reliéf jako sochařský termín, kdy výtvarný motiv vystupuje ze svého okolí, dostává v autorčině podání i své hudební zpodobení. Kompozice Jindry Nečasové Nardelli je koncentrovaná, a to i v mnohadrlné struktuře. Kompoziční koncentrovanost je dána návraty k větším dílům v nástrojové stylizaci „zpěvu do nástroje“, která je vždy zvukově odlišitelná od svého okolí. Skladbu skvěle nahrál **Vladislav Borovka**. Lze se jen těšit, že se *Reliéfy* stanou často koncertně prováděným kusem.

S pozoruhodnou výrazovou náležitostí se vyjadřují i *Hlasy ticha* pro houslové duo. Skladatelka se snaží hudebně přiblížit obsahu stejnojmenných grafik Františka Kupky a dostává se zde až do zjitřených poloh Janáčkovy Houslové sonáty či jeho obou kvartetů. Hudba vzbuzu-

je pouhé asociace s Mistrovou tvůrčí metodou, avšak svým tónovým výběrem si jde vlastní cestou. Zvláště silné hudební zážitky nabízí fantazijní třetí věta *Cesta ticha II*. Dílo nahráli s velkým porozuměním manželé **Butlerovi** z Anglie.

Stejně tak jako cyklus předcházející i cyklus *Lekníny* pro klavír na čtyři ruce se může ucházet o časté provedení na koncertech. V tomto třívětém díle je rozvinut talent skladatelky a její schopnost přiblížit se impresionistickému stylu a zároveň nepodlehnout epigonskému přebírání hudebního jazyka. Cyklus je sice vybaven bohatou, barevně odstíněnou klavírní dikcí impresionistického typu, avšak harmonie, melodika i rytmika jsou rozvíjeny v intencích hudby 20. a 21. století. Jestli lze svazovat *Lekníny* se skladbami Clauda Debussyho, pak spíše s jeho epizodickými výlety do jazzu, které se i zde objevují v sousedství s impresionistickými stylizacemi (viz závěrečnou větu *Leknínů*). Na CD jsou provedeny v okouzující interpretaci autorkou a **Tomášem Víškem**.

Nonartificiálními žánry jsou inspirovány i rozkošné, neoklasicky laděné *Karty* – třívětá burleska pro flétnu, basklarinet a klavír. Hýří vtípem a pozitivní energií. Hudební výraz umocnilo ještě skladbu interpretující **Trio continuo** (**Jana Bošková** – flétna, **Hanuš Axmann** – basklarinet, **Eva Doušová** – klavír). Reflexe minimalismu v žánrově vylehčeném, avšak vysoce stylizovaném kompozičním zpracování přináší *Vesmírné katedrály* pro klavír (skladba vznikla podle inspirací spisovatele Italo Calvina). Zde užití minimalistické fráze bychom asi více zařadili do glassovského než reichovského typu. *Vesmírné katedrály* nahrál s patřičným espirem **Tomáš Víšek**. Do žánrově zakotvených skladeb pak můžeme zařadit ještě duchovní píseň *O'Great Spirit* pro soprán a varhany na indiánský text, kterou nahrála pěvkyně **Hana Žvačhtová** za doprovodu **Martiny**

Pechové. Díky jímavé melodice i upřímnému textu patří mezi nejoblíbenější skladby autorky. Mezi apartní drobnosti patří též do závěru zařazená koncertní etuda *Pearl River*, ve které svoji rozvinutou klavírní virtuozitu představila sama autorka.

Dramaturgie prvního profilového disku Jindry Nečasové Nardelli je závažná. Skrývá v sobě i hluboké lidské poselství v klavírním cyklu *Krystaly*, podle kterého je disk nazván. Toto poselství není podáno prvoplánově, s plakátovými nápisy. Je řečeno v náznacích, neokázale. Je však také moderně stylizováno. Realizovat ho může jen špičkový umělec. V tomto případě se tak skutečně stalo – zásluhou skvělého **Tomáše Víška**. Autorka na vrub uvedené velkoryse postavené kompozice v jednověté kombinované formě v bookletu uvádí: „*Krystaly pro klavír (2016) vznikly v období zvláštního časového ‚vakua‘, jež vytvořila příroda v době, kdy už zimu nikdo nečekal. Sněhové vločky tak odřizly některé oblasti Česka od civilizace. A tehdy vyvstaly zcela přirozené otázky pobytu člověka na této planetě, otázky jeho vzniku a zániku a otázky naděje vzkříšení. Krystaly vytvářejí tisíce možností variant odstínů barev, druhů, i ony jsou součástí tohoto nádherného světa...“*. Tomáš Víšek se ponořil s hloubkou svého uměleckého naturelu do klidových pasáží skladby, stejně tak posílil svým eruptivním klavíristickým stylem místa rytmicky pulsující, rovněž i pasáže s dramatickým vzmachem. *Krystaly* jsou skladbou, ke které se nehledá vztah snadno, je třeba vícenásobného poslechu. Prožitek z ní je však poté mimořádně silný. První samostatný kompaktní disk Jindry Nečasové Nardelli neosloví jen úzkou veřejnost, zaměřenou na soudobou vážnou hudbu, má ambice stát se široce uznávaným počinem. Přejme tedy skladatelce, ať se jí tohoto širokého uznání dostane co nejdříve.